

Чаноби Сирочидин Аслов,

Вазири корхои хоричии Чумхурии Тоҷикистон

Чанобон,

Муҳтарам ҳамкасбон,

Ичозат фармоед ба Ҳукумати Тоҷикистон, Созмони Милали Муттаҳид, Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо ва Иттиҳоди Аврупо барои ташкили конфронси мазкур изҳори миннатдорӣ намоям. Афзоиши таҳдиди ин вирус ба ҳаёт ва арзишҳои мо чунон аст, ки ин ҷамъомад қарib дар тамоми ҷаҳон муҳим маҳсуб мешавад. Тоҷикистон бомуваффакона мубориза бурд, галаба кард ва мавчи терроризмро барҳам дод ва ин корро дар даврае, ки яке аз даҳсолаҳои ҳатарноктарин мешуморам, ба анҷом расонид.

Ин даврае буд, ки манфиатҳои пуркуват, ки аксар вакт аз ҷониби давлат пуштибонӣ мейёфтанд, барои омӯзишҳо ва ғурӯҳҳое ба монанди «Толибон», «Ал-Қоида» ва филиалҳо, барои пахн кардани бесарусомонӣ дар минтаҳаҳои мавриди ҳадаф сафарбар карда мешуданд. Тоҷикистон, ки бо ҷолиши ҳуд рӯ ба рӯ шуда буд, ба ном Иттиҳоди муҳолифини тоҷик, ки миёни он ҳизби наҳзат буд, истило кард. Мо бояд маънои ин дастовардро эътироф ва дарк намоем. Ҳамин тарик Тоҷикистон пеши роҳи сироятёбиеро, ки метавонист тамоми Осиёи Марказиро мубтало карда, бо шарикони идеологӣ то баҳри Каспию Сиёҳ ва Левантеву Ирок мепайваст, гирифт. Ман нозуқписанд нестам. Таъриҳ моро сабаки ҷиддӣ меомӯзад: вакте ки ягон ҷизе галат меравад метавонад аз назорат барояд.

Мо бояд Президент Эмомалӣ Раҳмон, кудрати кувваҳои амниятии ў ва рӯҳияи мардуми тоҷикро барои роҳ надодан ба табдилёбии ҷолиши ҳатарнок ба фочиаи идоранашаванда, ки талафоти зиёд диданд, табрик намоем.

Дар баробари ин, мо бояд эътироф намоем, ки гарчанде ду даҳсола кабл дар чанги бузург галаба ба даст омада бошад, он холо хам ба охир нарасидааст. Гурӯҳҳои нав дар пешоҳанг пайдо шуданд. Гирдбоди ин мунокиши аз ҷонон Афғонистон, ки мардуми он ҳамарӯза далерии қаҳрамонона дар ҷоъеъ баъди ҳодисаҳои доимӣ нишон медиҳанд, ки чӣ гуна онҳо бо душмане, ки аз ҷониби роҳбаронашон дастгирӣ ва Ҷангоҳо меёбанд, дар муборизаҳои беамон мубориза мебаранд, бокӣ мемонад. Дунё бояд қасонеро ҷонибдорӣ намояд, ки бо ҳуни ҳуд онро муҳофизат мекунанд.

Чанги дарозмуддатро бар зидди терроризм мебояд дар се ҷанба бурд. Ҷанбаи якум шиносой; дар майдони ҷанг, ман метавонам бо итминон илова намоям, ки ҳадомоти амният ва иқтилоғии ҳар як ҳукумати ҳукуқбунёд дар ин самт ба ҳадди қобилияташон сафарбар шудаанд.

Ҷанбаи дуюм нозуктар аст. Ин майдони ҷанг дар шуур аст, ки дар он тухми ифротгаро шудан бо инкори зиёд аз ҷониби шаҳсони ба гумроҳӣ оваранд, ки ҳудро ҳамчун роҳбар мешуморанд, кошта мешавад. Мо бояд ба ин ҷонибдорони миссияҳои ҳудкушӣ ва ҳимоятгарони бесарусомонӣ бо далерии эътиқодамон ҷавоб дихем. Қанорагирӣ, гузашт ва ҳатто овози паст танҳо терроризмро бардурӯғ сафед мекунанд. Иҷозат фармоед бори дигар аз таҷрибаи мизбононамон, ки дар фикру рафтори ҳуд равшани намунавӣ нишон доданд, мисол орам.

Точикистон хизби нахзатро бидуни шарту шарои ҳамчун ташкилоти террористӣ манъ кард. Иҷозат дихед, ин карорро ба вокуниши диалектий миқёсӣ намоям. Идеологияҳои ин хизб зери мағҳуми «nahzat» чӣ маъно доранд? Ҷун мусулмон манн ба таваллуди Ислом бовар дорам, зоро ки таваллуд аз Ҳудованд омадааст. Ин нахзати қалбакӣ — кори одамони гумроҳ аст. Ҳудованд Исломро қосиди сулҳ оғаридааст. Ин одамони бадгумонанд, ки Исломро ба воситаи асбоби ҷанг табдил додаанд. Ҳудованд Исломро ба эътиими плурализм табдил дод: Куръони Карим мефармояд: «Лакум диникум вал ядим» (Имони Шумо барои Шумо ва имони ман барои ман). Роҳбарони гумроҳи нахзатӣ имонро ба зулми одамони дигар дину эътиқод табдил додаанд.

Ҷанбаи сеюм иқтисодӣ аст. Қӯшиши марказии ҷавонон дар асри 21 неӯуахволии баробар мебошад. Агар баробарии иқтисодӣ набошад, бояд ҳадди акал адолати иқтисодӣ бошад. Ин ҷавоби дакик ба радиқализатсия аст; дар суханони сарвазир Нарендро Модӣ мухтасар ифода шудааст: «Саб ки саас, саб ка викаас» (Якъо мемонем ва якъо рушд мекунем) Ин фарсафа ба сиёсати хоричии мо низ даҳл дорад. Мо бо терроризм дар Афғонистон бо тамоми роҳро мубориза мебарем, vale асоситарини онҳо ба рушди инсоният нигаронидашуда мебошад. Қумаки мо ба Афғонистон беш аз 3 миллиард

долларро ташкил медиҳад ва холо 116 лоихаи нав дар 31 музофотро дарбар мегирад.

Роҳҳои кӯтоҳ вучуд надоранд. Терористҳо ва сарпарамони онҳо бо роҳи фиреб одамони аз ҷиҳати иқтисодӣ заифро ба фабрикаи ҳудкушии ҳуд ҷалб мекунанд, ҷо гунае, ки ман дар эссеҳи ҳамҷун «ҳаёлпарастии таназзул» тавсиф намудам.

Мо дар Хиндустон тавассути рӯхияи фарҳанги муштаракамон ва пайравии пойдори баробарии эътиқод ва имкониятҳои баробари иқтисодӣ бо таҳдидҳои радикализатсия рӯбарӯ мешавем. Дар Хиндустон ҳар субҳ бо аzon оғоз меёбад, баъдан зангӯлаи маъбади мандир, ҳониши Гурӯ Грант Соҳиб дар Гурдвара ва рӯзи якшанбе зангӯдаҳои маъбадҳо садо медиҳанд.

Дӯстон мо ба он хотир ин ҷо ҷамъ омадаем, ки ҳаёт ва тамаддунамонро муттаҳид ва муҳофизат намоем. Мо бояд на танҳо душманони алоҳида, балки ҳамаи системахои дастгирии онро ошкор созем. Мо бояд ба саволҳои ошкоро ҷавобҳои дуруст дошта бошем. Террор аз кучо маблаггузорӣ карда мешавад? Мо бояд маблаги гардши маводи муҳаддирро назорат қунем. Иқдомхое, ки алҳол аз ҷониби Гурӯҳи максадногӣ оид ба амалиёти (FATF) амалӣ мешаванд, кобили қабуланд ва мо дар муборизаамон бар зидди маблаггузории терроризм устувор ҳоҳем буд. Мо бояд барои нест кардани терроризми фаросарҳадӣ ҳамкорӣ намоем; дар ҳакикат, террористон ба давлати миллӣ ва миллат бовар надоранд. Онҳо ба фазое, ки бар эътиමод асос ёфтааст, бовар доранд.

Имрӯз мо дар марзҳои инсондӯстӣ нишастаем. Ваҳшиҳо паси дар истодаанд.

Ташаккур.